222

RINGÅS

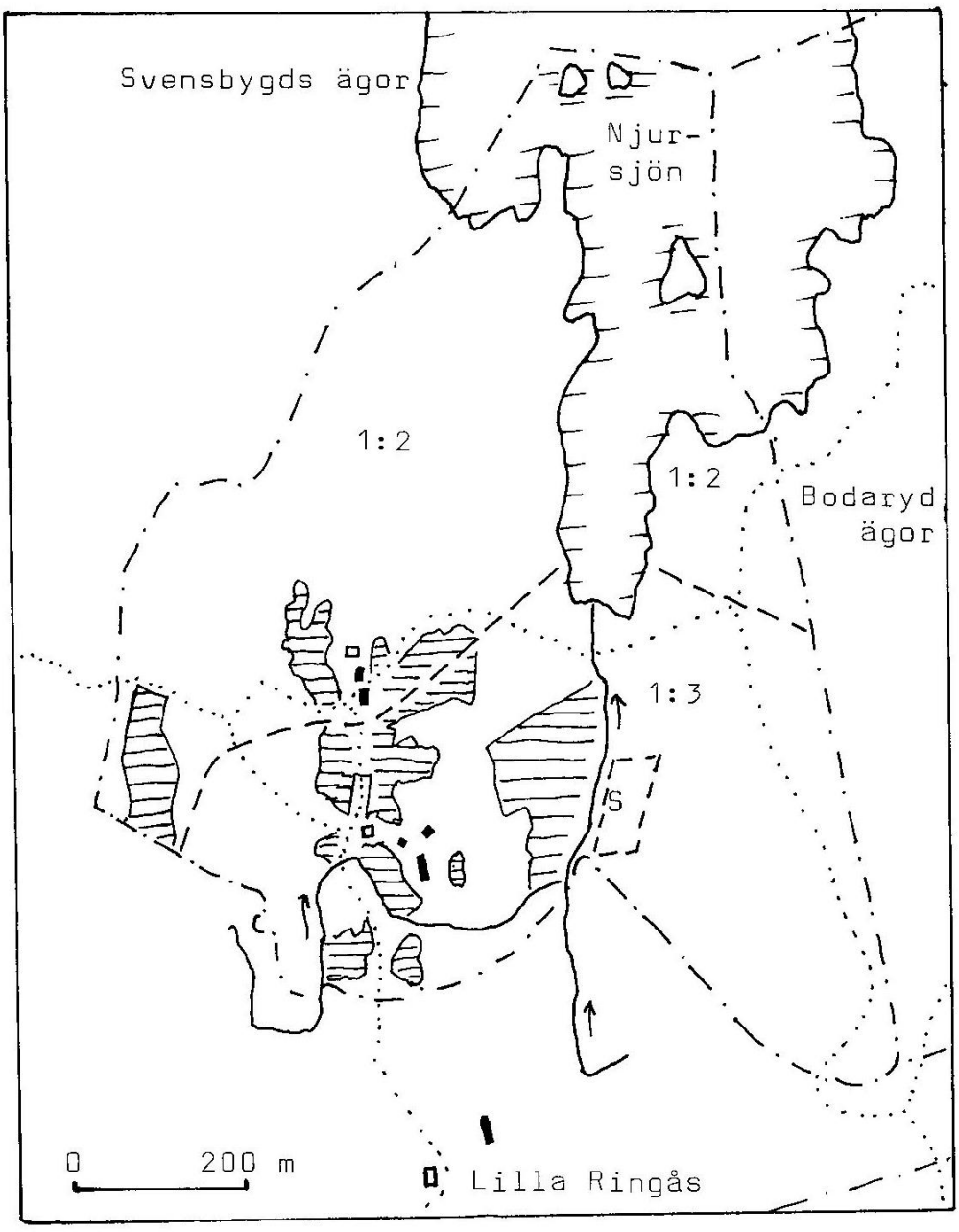

1/8 mantal krono skatte Ringås är det minsta hemmanet i Nydala socken och också ett av de senast upptagna. Det är uppbyggt på Svensbygds ägor efter vad som framgår av Västra härads dombok den 12/10 1647: Ryttargården Ringås under Svensbygd, skall rannsakas om gården kan bli behållen torpet förutan

På den lilla gården har inte funnits några torp eller backstugor

Gården är nu delad på två halvåttingar om vardera 70 tunnland

Utfartsvägen har varit åt Svensbygd, men det var en ytterst svår backe upp till den byn. Därför hade Ringås en utfartsväg även åt öster till Bygget. Den vägen användes framförallt vintertid. Mandus Svensson hjälpte till att grusa upp vägen åt Lilla Ringås för att få en mindre backig utfartsväg än den åt Svensbygd

Johan Hansson i Ringås byggde ny parstuga på norra gården 1850. Det vet man bl a av att Gustav Lindbergs i Hättebo mor var med om att bära tegel till nybyggnaden det år, då hon fyllde 15 år. Huset var byggt med eksyllar upp till fönsterhöjd. Johan Hanssons två söner, som hade gården, bodde i var sin ända av parstugan men hade var sin lagård

Så snart Johan Hansson byggt huset, var det skola på andra våningen. Där undervisade Johan Nilsson Sandberg på Svenslund. Även Klara Högberg, som var utbildad lärare, undervisade i Ringås

Södra gården uppbyggdes av Johan Hanssons son Karl Magnus på 1860-talet

Lagårdarna på norra gården stod söder om huset, jämte de två bodarna. Lagårdarna revs på 1950-talet. Bodarna revs i slutet av 1950-talet och byggdes upp som sommarstuga vid Rusken. Huset revs 1960 och blev sommarstuga på annan ort

Söder om det södra bostadshuset, vid mossen, fanns en vattenkälla som aldrig sinade, men vattnet var mycket rostigt

ÅBOR i Ringås

1613 Anders
1614 Jöns
1615 änkan

1629-1645 Per
Vid tinget 24/6 1629 dömdes Per i Ringås till böter för stämnings försittande
Vid tinget 6/5 1631 uppges Per vara driven från Ringås av Nils Månsson i Släthult, varför Nils skall ge Per en oxe i vederlag

1646 Peder Gudmundsson Strömberg till Nydala köpte Ringås från Kronan

1645-1656 Nils Månsson och Sissela
Vid tinget 5/3 1656 klagade Nils i Ringås mot Sven i Långö för knivhugg och påkaslag
Vid tinget 30/10 1649 anklagades Jöns Erlandsson i Svensbygd för att ha besovit Karin Bryngelsdotter i Ringås

1652-1655 Nils och Anna
1651-1654 Karin Kerstin
1655 hustru Anna

1660-1662 Peder Nilsson, som var broder till Jon Nilsson i Bodatorp i Hjälmseryds sn

1662 Anders Larsson
Vid tinget 30/9 1662 förfrågade sig Anders Larsson i Ringås för sig och sina medarvingar, Jöns i Gigaryd, Trotte i Bo, Nils i Söndra, Brita i Flohult, om arv efter en blind kvinna Märit Jonasdotter, som sålt 1/2 Bodatorp till Jon Petersson i Fägerhult (och hans hustru Ingeborg Svensdotter)

1663 Vid tinget 11/6 1663 begärdes syn på ett torp Ringås under Svensbygd och Hättebo, krono-ryttarhemman, som nu är skattlagt och sedan köpt till frälse

1673-1676 Hegge, utfattige

1677-1686 öde

1687 Kristoffer

1689-1719 Jöns Månsson. 1694 även pigan Kerstin
Jöns betalte 1707 testamentspengar och båraklädespengar

Vid tinget 23/5 1718 tillkännagav madame Katarina Swahn, genom sitt ombud fältskären Karl Gustav Falk, att hon ville inlösa Ringås till skatte för 30 daler silvermynt. Åbon Jöns Månsson bjöd till sist 50 daler silvermynt och köpte Ringås till skatte den 3/12 1718. Han hade bott 30 år i gården. Jöns var broder till Sune Månsson i Siggaskog

1729-1747 Måns Sunesson (Svensson) och hustrun
Måns var brorson till förre ägaren Jöns Månsson och kom från Siggaskog. Var kyrkans sexman 1735-1740
1747 nämnes sonen Peter, född 1729, och dottern Sara. Måns var då gammal och sjuklig
Vid tinget 12/10 1733 klagade Gudmund Persson i Skuggebo mot Måns Svensson i Ringås, att Gudmund blivit skjuten i benet av våda. De förliktes inför tinget
Vid tinget 2/9 1740 nämnes Måns Sunesson i Ringås, hans broder Per Svensson i Siggaskog och syster Kerstin Sunesdotter, gift med klockaren Nils Månsson på Skogsdal

Peter Månsson, född (enligt egen uppgift) 1729 i Ringås och död 20/8 1814 i Intäkt. Gift 1757 med
Kerstin Månsdotter i Sandvik, född 1737 och död i januari 1791 i Intäkt

Peter ägde från 1755 gården i Ringås, som han övertog efter fadern. Han köpte 1/4 mantal Intäkt 1:2 och bodde där men ägde och brukade delvis ända fram till 1775 Ringås

Jonas Petersson, född 27/7 1758 i Ringås och död där 8/9 1811. Gift 19/11 1789 med
Lisbet Andersdotter, född 16/8 1767 i Västra Mo i Hjälmseryds sn och död 21/4 1826 i Ringås

Magnus,	född	17/11	1794 i Ringås
Stina		7/5	1796 "
Anders		febr	1798 "
Johannes		dec	1800 "
Sven		26/1	1811 "

Jonas bodde vid giftermålet i Intäkt hos föräldrarna. Övertog senast vid giftermålet sin faders gård Ringås. Sönerna Magnus och Anders övertog gården och sålde den 1827 till Johan Hansson Ring från Staveryd

Sonen Magnus läste särdeles väl. Han flyttade 1826 till Svensbygd som bonde och avled där 31/1 1864
Dottern Stina flyttade 1820 till Stockaryd
Sonen Anders flyttade 1822 till Staveryd, 1826 till Bygget, 1830 till Hjälmseryd, där han blev nämndeman och antog namnet Nylander
Sonen Johannes "har svårt vid att tala men kan möjligen lära sig något". Han flyttade 1826 till Svensbygd
Sonen Sven flyttade 1825 till Bygget, 1830 till Bocklarebo, 1850 till Mariedal. Gift 31/12 1836 med Anna Katarina Nikolaidotter i Klinthult

Johan Hansson Ring, född 1/4 1791 i Staveryd och död 11/3 1870 i Ringås. Gift 28/12 1817 med
Sara Bengtsdotter, född 2/2 1796 i Intäkt och död 10/11 1882 i Ringås

Hans Peter, född	10/8 1818	i Intäkt
Johannes	25/2 1820	"
Jonas Peter	15/4 1824	"
Maja Stina	4/8 1826	"
Inga Lisa	19/7 1829	i Ringås
Bengt Johan	29/8 1833	"
Karl Magnus	16/8 1836	"

1827 från Intäkt. Valdes till överskallfogde 1836 och till nämndeman 1838. Var en i världslig måtto redlig och betrodd man. Bodde till sist inhyses hos sonen Karl Magnus. Johan byggde parstuga på gården 1850
Sara var de senare åren döv och mot slutet blind

Sonen Hans Peter gift 1/2 1840 med Stina Nikolaidotter från Fageräng i Hjälmseryds sn och flyttade till Intäkt som arrendator av 1:5. Stina kom 1838 som piga till Johan Hansson
Sonen Johannes flyttade 1842 till Hjälmseryds sn
Sonen Jonas Peter övertog gården
Dottern Maja Stina gift 4/2 1849 med Peter Håkansson i Sandvik och flyttade dit. De ägde 1/8 mantal
Dottern Inga Lisa gift 26/12 1850 med Anders Johan Israelsson i Sandvik och flyttade dit. De ägde 1/12 mantal
Sonen Bengt Johan flyttade 1850 till skogvaktaren Jakob Åsberg i Ulfsnäs och 1851 till Hjälmseryds sn
Sonen Karl Magnus byggde upp södra gården i Ringås

Jonas Peter Johansson Ring, född 15/4 1824 i Intäkt och
död 24/11 1895 i Ringås. Gift 23/6 1852 med
Kajsa Lisa Jonsdotter, född 1/3 1823 i Mjöhult i Fryele
sn och död 3/4 1864 i Ringås

Johan August, född	9/8	1853	i Ringås	Död 4/6 54
Sara Kristina	23/3	1855	"	
Klas Johan	18/10	1857	"	
Karl Anders	6/3	1861	"	Död 6/6 61

Jonas Peter övertog halva gården efter sin fader och kvarbodde i norra huset. Han blev tidigt änkling. 16/4 1875 tog han ut lysning för att gifta sig med pigan i Rössved Inga Lisa Magnusdotter, född 12/3 1835. Men något kom emellan och den 16/12 1875 utfärdades skiljobrev av Växjö domkapitel
Jonas Peter var på sjön och fiskade. Han stack sig på en abborrfena. Det blev blodförgiftning, och han dog av det, efter vad Mandus i Ringås berättat
Dottern Kristina övertog gården
Sonen Klas Johan vistas från 1887 i Norrland

Johan Johannesson, född 2/4 1838 i Hylte i Hjälmseryds sn
och död 17/8 1935 i Ringås. Gift 6/7 1878 med
Sara Kristina Jonasdotter, född 23/3 1855 i Ringås och
död där 22/3 1915

Karl August	född 1/4	1879	i Slättö i Hjälmseryd	
Klas Ernst Natanael	2/3	1881	i Ringås	Död 19/6 83
Anders Gustav Alfred	20/1	1883	"	
Johanna Elisabet	21/12	1884	"	Död 25/5 90
Maria Cecilia	27/11	1891	"	
Nanny Elisabet	15/11	1891	"	
Klas Robert	21/9	1894	"	
Augusta Emilia	6/7	1897	"	

Från 1862 ägde Johan 5/64 mantal Slättö i Hjälmseryds sn, där han bodde vid giftermålet. 1880 flyttade familjen till Ringås och köpte hustruns föräldragård.
2/7 1887 emigrerade Johan till Amerika och återkom 19/11 1890. 1893 uttog han arbetsbetyg till Skåne och 1894 till Bohuslän
Johan var den siste brukaren på gården

Sonen Karl reste 1903 till Amerika. Han var gift och hade två söner. "Det var en snäll och ordentlig karl"
Sonen Alfred stannade hemma och skötte gården. Han avled 3/7 1926 efter en njuroperation. Det blev cancer
Dottern Maria emigrerade 1905 till Amerika

Dottern Nanny stannade hemma på gården som husmor tills hon avled 18/6 1937
Sonen Klas flyttade 1923 till Amerika, återkom 1926, reste ut igen 1927, återkom till sin faders begravning 1935. Det var meningen att han skulle gifta sig med en skånska vid återkomsten till Amerika. Men medan Klas var i Sverige hade hon fått tag i en annan karl och rymt. Klas omkom genom att han blev påkörd av en bil
Klas köpte gården, medan han var i Amerika, och sålde den till Erik Lindqvist och Arvid Sandstedt 1941
Dottern Augusta flyttade 1927 till Hjälmseryds sn och gifte sig med Linder i Brohult
Dottern Maria gifte sig i Amerika med en trädgårdsmästare. De hade en son. Maria fick "någon slags förgiftning" och dog när sonen föddes

Från 1937 stod gården öde. Erik Lindqvist och Arvid Sandstedt i Svensbygd köpte gården. Erik Lindqvist sålde sin del till Arvid Sandstedt, som fortsatte att bruka gården till omkring 1960. 1960 var alla hus rivna, och åkrarna planterades igen

Aldrig har Ringås haft så bra utfartsväg till Svensbygd som den nuvarande skogsvägen, som byggts sedan gården blev öde

I Ringås har bott en hel del personer utan att de varit ägare av gården

Per Nilsson, född 1/6 1715 i Skärshult i Hjälmseryds sn
Gift 27/5 1739 med
Rangel Johansdotter från Krokshylte
Måns, född 14/4 1741 i Skärshult
Nils jan 1754 " Död 13/2 1754
Jonas 27/7 1758 i Ringås

Bodde i Ringås 1751?-1758
Vid tinget 1/6 1751 hade Per Nilsson i Ringås instämt Adam Isaksson i Skärshult och hans hustru Brita Eskilsdotter om inlösen av Skärshult. Adam innehar 1/6 efter sin svärfader Eskil Månsson. Parterna förliktes så, att Adam betalar Per 160 daler silvermynt

Nils, född 1734
Annika, född 1734
Johan, född 1772 i Ringås Död späd
Katarina 1775 "
Anders 1778 "

Alla borta 1788 utan att det angetts vart de flyttat

Per Erlandsson, född 5/12 1733 i Enebacken i Gällaryds sn
Sara Persdotter, född 1736 på Sandviks RT
Kerstin, född 1764
Ingrid 29/5 1767 i Hättebo 1815 t Stockaryd
Sara 1794 på Solberget under Intäkt
Samuel 4/9 1774 i Intäkt
Erland 1780 i Bodaryd

Bodde 1776 i Ringås, flyttade 1779 till Bodaryd, 1781 till Svensbygd, 1785 till Loberget, 1798 till Solberget
Se del 3, sid 155, 156, 231

Änkan Annika, född 1724
Greta 1758 Gift före 1783
Magnus 1763

Inhyses i Ringås 1776-1783

Lisa och dottern Stina bodde inhyses i Ringås 1783-1795

Arvid och Sara kom 1785 från Hättebo. Se del 3, sid 122 och 133. Deras dotter Lena, se del 4, sid 254

Peter Månsson, född 1742 i Dala och död 6/5 1814 på fattigstugan
Gunnel Persdotter, född 1744 i Malmbäcks sn och död före 1801 på Nybygget under Bodaryd
Katarina, född 1771
Magnus 1778

Per tjänte hos häradsskrivaren Westberg i Dala och hos Herr Per (Linderquist) i Hökaberg. Gift med ryttaren Färdigs änka i Staveryd, efter vilken han har en ännu (1814) levande dotter, nu i Malmbäck. Gift andra gången med sin då varande piga Gunnel Persdotter, som blev död för nära 12 år sedan, och med henne hade han en son som nu tjänar vid Kalmar regemente, samt en dotter gift i Skepperstads sn.
Har brukat och bott i Staveryd, Bygget och Ringås. Inrymdes i fattigstugan för några år sedan
Ryttaren Färdig, en förmögen man, efterlämnade änkan Maja Nilsdotter, som således var Peters första hustru
Peter och Gunnel synes ha bott i Ringås 1783-1795 och 1801-1810

Peter Jonasson, född 23/12 1788 i Steningaryd
Stina Kajsa Nilsdotter, född 29/8 1796 i Långö kvarn

1826 från Svensbygd. 1827 till Intäkt 1:6 som arrendator

Änkan Lena Johansdotter, född 8/8 1761 och död 29/4 1836 i Ringås
Brodern Jöns Johansson, född 1764 och död 18/11 1830 i Ringås

1827 från Intäkt. 1834-1835 fattigvård med 1 riksdaler.
1836 utfattig, sjuklig, utan arbetsförmåga

Karl Magnus Johansson Ring, född 16/8 1836 i Ringås
Gift 22/5 1863 med
Anna Kajsa Danielsdotter, född 15/6 1838 i Östra Möckle-
hult i Hjälmseryds sn och död 21/3 1881 i Ringås

Johan August	född 11/7	1864	i Ringås	I Gisabo
Sven Peter	19/8	1866	"	I Svensbygd
Augusta Kristina	4/3	1869	"	På Karls-
Inga Charlotta	27/9	1871	"	bygget
Vilhelmina Karol.	16/4	1874	"	Död 21/12 87
Hanna Elise	11/11	1876	"	

Karl Magnus köpte gården av sin fader. Han bodde först tillsammans med sin broder Jonas Peter i parstugan på norra gården. Omkring 1863 byggde Karl Magnus en ny gård 200 m söder om den gamla. Sedan 1888 vistades han med yngsta dottern vid Spexeryds gruvor i Ödestugu sn. 1891 tog de ut flyttningsbetyg dit. 1888 sålde Karl Magnus gården till Frick.
Dottern Inga hade 1889 flyttat till Ödestugu sn

Anders Frick, född 14/9 1842 i Svenarums sn
Gift 9/5 1871 med
Hedvig Maria Johansdotter, född 24/3 1849 i Vrigstads sn
Karl Emil, född 20/1 1872 i Hylletofta sn

1887 från Hylletofta och köpte 1/16. 1899 till Vrigstad. Frick sålde gården till Klas Algot Karlsson i Bygget. Det var meningen, att Klas Algots son Sten skulle ha den gården, men så reste Sten till Amerika, och 1910 sålde Klas Algot Ringås till Axel Andersson

Karl August Teodor Jönsson, född 25/11 1867 i Hjälmseryd
och död 11/3 1908 i Ringås. Gift 23/12 1893 med
Emma Bengtsdotter, född 16/3 1867 i Svensbygd
och död 26/4 1913 i Ringås

De kom som arrendatorer av Ringås 1899 från Siggaskog. 1894 flyttade de från Östra Hult till Siggaskog

Axel Andersson, född 12/5 1876 i Svenarums sn
Gift 20/9 1912 med
Hulda Johansdotter, född 14/6 1875 i Hjälmseryds sn

Axel kom 1894 med sina föräldrar från Vrigstads sn till Lilla Ringås. 1898-1906 tjänade Axel i Barkeryds sn. 1906-1913 bodde han i Lilla Ringås. 1910 köpte han södra gården i Ringås av Klas Algot Karlsson. 1916 sålde han till Axel Lind i Svensbygd och flyttade till Hökalunden

Axel och Hulda hade inga barn
Under sin tid i Ringås byggde Axel både ny lagård och ny stuga. I stugan var ett rum och kök på första våningen och ett rum samt vind med sädesbingar på andra våningen. Axel sålde gården till Karl Lind i Svensbygd. Karl bodde emellertid inte i Ringås utan arrenderade ut gården till sin dotter och hennes man. 1924 sålde Karl Lind gården till Mandus Svensson i Skuggebo

Karl Jonasson, född 20/1 1876 i Hjälmseryds sn
Gift 12/12 1914 med
Albertina Lind, född 23/6 1890 på Siggaskogs ST
Ingrid Anna Maria, född 24/6 1915 i Ringås
Karl Oskar William 1/2 1917 "
Greta Eivor Viola 3/11 1918 "

1915 från Långö skola och brukade Ringås. 1923 till Svensbygd 1:9 (Ohsagården) och därifrån till Lammhult

Stina Kajsa Johannesdotter, född 29/4 1838 i Stockaryd

1915 från Hjälmseryds sn, där hon blivit änka 18/2 1912.
1916 till Hjälmseryds sn

Matilda Johansdotter, född 7/2 1853 i Hjälmseryds sn
Oskar Magnusson, född 2/7 1891 i Hultsjö sn och
död 9/1 1983 i Gigaryd i Hjälmseryds sn
Helmer Nilsson, född 13/6 1901 i Stockaryd

Matilda med sonen Oskar och dottersonen Helmer kom 1921 från Släthult i Hjälmseryds sn och arrenderade Ringås.
Matilda hade blivit änka 5/3 1914.
Helmer gifte sig 1925 med Edit Grann, som avled 1968

Mandus Svensson, född 28/10 1889 i Skuggebo
Gift 1/7 1922 med
Nelly Johansson, född 1/12 1901 i Lenhovda sn och död 1974 på Vasafällan (Hökhemmet) i Hjälmseryds sn
Valborg, född 15/5 1922 i Skuggebo 43 t Vallsjö
Mildred 24/12 1924 i Ringås 44 t Södertälje
Karin 16/5 1928 "

Mandus kom 1924 från Skuggebo och köpte södra gården i Ringås av Karl Lind i Svensbygd. 1958 till Hökhemmet i Hjälmseryds sn
Dottern Karin gift 23/6 1951 med Ingvar Karlsson från Gigaryd och flyttade till Lilla Hökhemmet

Mandus sålde gården till sin broder Gottfrids i Lida söner Sven och Yngve. Huset används som sommarstuga

Mandus som, när detta skrives, just firar sin 95-årsdag, har varit och är en ovärderlig källa till kunskap om Nydala